

DIUMENGE TERCER DE QUARESMA C

1.pas a pas...

Després de l'inici de la litúrgia del Dimecres de Cendra, hem retornat, fa quinze dies, a la font del nostre baptisme per reprendre en Comunitat el camí de Pasqua.

Diumenge passat, érem a l'etapa de la Transfiguració a dalt de la muntanya.

Avui, aprofitant uns fets d'actualitat, Jesús llança a tothom una crida a la conversió i es revela com l'envia't d'un Déu de tendresa i de misericòrdia que, en la seva paciència, no para d'esperar que el pecador porti fruit.

2. en la paraula de Jesús, el nou Moisès:

- Unes lectures que celebren la fidelitat d'un Déu que te cura del seu poble i no para de proposar-li la conversió:
- Quan el seu poble era reduït a l'esclavitud a l'Egipte i que Moisès hagué d'anar a l'exili, Déu se li havia manifestat en la trobada de l'esbarzer que cremava com el Déu que *"ha vist la misèria del seu poble, a l'Egipte, que ha baixat per alliberar-lo i fer-lo pujar al país de Canaan . I li ha confiat una missió: I ara, véu! Jo t'envii al Faraó: tu faràs sortir d'Egipte el meu poble* i li havia revelat el seu nom.
- Ara Jesús fent camí vers Jerusalem on ha de tenir lloc el seu èxode (evangeli de la Transfiguració). Aprofitant l'ocasió d'un fet d'actualitat, Jesús els rellegeix com una crida urgent, llençada a tothom, a convertir-se sens retard. I, a través de la paràbola de la vinya i el vinyater, es revela com l'envia't del Déu d'una gran paciència que no cessa d'esperar que el pecador doni fruit (Evangeli d'avui)

I nosaltres, que hem entrat, a través de les aigües del baptisme, en el nou Èxode, escoltam la crida de sant Pau. No repetim els errors dels hebreus en la seva anada pel desert: ells van recriminar contra Déu, a pesar dels seus beneficis. Mantinent-nos fins a la fi en el seguiment de Crist; la nostra condició de batiats no ens posa a l'abric de les infidelitats. (segona lectura).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Aquesta pàgina és una de les més cèlebres de la Bíblia. Educat a la cort del Faraó, Moisès ha matat un egipci que maltractava un hebreu. Ha hagut de fugir i cercar refugi en el país de Madian, on s'ha casat. El veim ara pastor, conduint el ramat del seu sogre Jetró, desert endins, fins l'Horeb, la muntanya de Déu, on va a l'encontre del Déu Tot – Altre i el Tot – Proper que el cridarà a esdevenir pastor del seu poble oprimat.

Déu se li revela com el Déu TOT – ALTRE a través d'aquesta "cosa extraordinària": un esbarzer que crema sense consumir-se, un signe ric del simbolisme del foc: *Iluminós, necessari per a la vida,*

inabastable, destructor..., però justament aquí no destrueix. El lector és convidat a no passar massa ràpid, sinó a impregnar-se d'aquest simbolisme.

Moisès hi percep el signe de la Presència divina. Va multiplicant els gestos de respecte que el mantenen a distància: ell es para, no s'acosta, es lleva les sandàlies perquè el lloc que trepitgen els seus peus és una terra sagrada, es cobreix la cara per no mirar Déu (perquè, per a l'home de la Bíblia, no es pot veure Déu sense morir). Moisés es posa en presència del Sant dels peus al cap.

- Déu es revela com el Déu TOT – PROPER, el Déu que, en el passat, ha fet aliança amb Abraham, Isaac i Jacob, i que, ara, de dintre de l'esbarzer, crida Moisés pel seu nom: Moisés! Moisés!

+ No solament es manifesta com qui escolta la "misèria" d'un poble a qui ell ha escollit des dels seus orígens – no és ell el Déu d'Abraham, d'Isaac i de Jacob? – sinó que entra en la seva història per dur a terme la seva alliberació: He baixat per alliberar-lo i fer-lo pujar cap una terra gran i fèrtil.

+ Encara més, crida Moisés a col·laborar en aquesta obra d'alliberament: *Ara vés! Jo t'envii al Faraó: tu faràs sortir d'Egipte el meu poble, els fills d'Israel.*

+ I en demanar Moisés al Senyor quin nom havia de dir que era ell a aquells qui li demanin: Quin és el seu nom?, Déu respon entregant el seu Nom. Un Nom que expressa bé la seva transcendència i la seva proximitat. Un Nom misteriós del que els intents de traducció a partir de l'hebreu no poden esgotar la riquesa del seu significat:

- Jo som aquell qui és amb vosaltres: Déu és present, amb una presència activa.
- Jo som el qui som: Déu és com ell és, no ens ha de donar compte de res.
- Jo seré el qui seré: Déu és present en la història del seu poble, amb una presència activa, lliure, imprevisible.

Cada interpretació conté una part de veritat... Cadascuna és present a la consciència del lector hebreu (Cl. Wiéner).

En Jesús, el seu Fill, nosaltres descobrim, meravellats, fins a quin punt Déu veu la nostra misèria, escolta els nostres crits i fins on és capaç de baixar per alliberar-nos: Déu ha estimat tant el món que li ha donat el seu Fill únic.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

LA INTRODUCCIÓ indica el context del relat i presenta els actors:

En aquells dies, Moisés pasturava el ramat del seu sogre Jetró, sacerdot madianita

Tot guiant el seu ramat desert enllà,

- *arribà a l'Horeb, la muntanya de Déu*

La visió DE L'ESBARTZER QUE CREMA.

- la iniciativa divina:
L'àngel del Senyor se li aparegué en una flama enmig de la Bardissa.
- L'acostament intrigat de Moisés.
Va mirar, i

Es fixa, s'adonà que la Bardissa cremava, però no es consumia.

S'interroga : Moisés es va dir: «Deixa'm anar a veure aquesta visió extraordinària: què ho fa que no es cremi la Bardissa.»

L'acostament: *El Senyor veié que s'acostava per mirar.*

.» Déu I afegí: «*Jo som el Déu del teu pare, Déu d'Abraham, Déu d'Isaac, Déu de Jacob.*»

- EL DIÀLEG DE DÉU AMB MOISÈS:
- La crida de Déu: de Déu: *Llavors Déu el cridà de la Bardissa estant: «Moisès, Moisès.»*
-
- La resposta de Moisès: *Ell respongué: «Aquí em teniu*

Els gestos de Moisès davant el sagrat: li digué: «No t'acostis aquí. Descalça't, que el lloc on ets és terra sagrada.» I afegí: «Jo sóc el Déu del teu pare, Déu d'Abraham, Déu d'Isaac, Déu de Jacob.»

- *Moisès es cobrí la cara perquè no gosava mirar Déu*
- El projecte d'alliberament d'un Déu que estima apassionadament el seu poble:
• *Llavors el Senyor li digué: «He vist les penes del meu poble al país d'Egipte*

i he sentit el clam que li arrenquen els seus explotadors. Conec els seus sofriments.

Baixaré, doncs, a alliberar-lo del poder dels egipcis i a fer-lo pujar d'aquell país cap a un país bo i espaiós, un país que regalima llet i mel.»

- I la missió de Moisès per aquesta tasca d'alliberament:
Ara, doncs, jo t'envio al faraó; vés-hi i fes sortir d'Egipte els israelites, el meu poble. (verset que sembla que no ha posat el text del leccionari)
- A la pregunta de Moisès:
Quan aniré a trobar els israelites i els diré: “El Déu dels postres pares m'envia a vosaltres”, si ells em pregunten quin és el seu nom, ¿què he de respondre?»
- Déu revela el seu Nom:
« Déu li contestà: «Jo som el qui som.» I afegí: «Respon així als Israelites: “Jo som m'envia a vosaltres.» Déu digué encara a Moisès: «Digues això als israelites: “Jahvè (el qui és), el Déu dels vostres pares, Déu d'Abraham, Déu d'Isaac, Déu de Jacob, m'envia a vosaltres.

La conclusió a destacar: Aquest serà el meu nom per sempre, amb aquest nom em tindran present totes les generacions”.»

SALM 102

El Salm 102 és la pregària d'acció de gràcies del pecador perdonat que, en una acció comunitària, reconeix i celebra l'amor fidel de Déu que actua en la història del seu poble (defensa el oprimits... Revela a Moisès els seus designis...) com també els seus propis pecats (et perdona tota culpa...)

Déu revela a l'home qui és (1 lectura): aquell que cura (v. 3), que aixeca (v. 8), en una paraula l'amor (v. 8) Ho podríem oblidar? Aleshores, beneïm-lo.

SEGONA LECTURA

APROFUNDIR AQUEST TEXT

Alguns cristians de Corint s'imaginien que un cop batits i plens de l'Esperit, no tindran cap més problema. Pau els posa en guàrdia traient-ne lliçons del passat.

- En altre temps, els FILLS D'ISRAEL havien passat el Mar Roig (text que Pau presenta com una prefiguració del baptisme), havien menjar el mannà del desert i begut l'aigua de la roca (aliment i beguda que presenta com una prefiguració de l'eucaristia) i en canvi, la major part, per haver malparlat contra Déu, per haver dubtat d'ell, per haver estat infidels al Déu que els havia arrencat de l'esclavitud d'Egipte, no arribaren mai a la Terra Promesa: moriren en el desert.
- Que els CRISTIANS –tan els de Corint com els d'avui- en treguin ells mateixos les conclusions: Aquests fets..... posar els text ATENCIÓ , no basta ser batiat, prendre part en la Cena del Senyor; nosaltres també, com els hebreus podem conèixer defallences. Nosaltres que ens creiem fermes; mirem de no caure.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

El LECTOR es fixarà, en la preparació, per a millor remarcar en la seva proclamació:

- l'ADREÇA a destacar del que segueix :
Germans,

L'evocació dels ESDEVENIMENTS DE L'ÈXODE:

no vull que us passi per alt una lliçó de la història. Els nostres pares estaven tots emparats per aquell núvol, tots passaren el Mar Roig i tots, en el núvol i en el mar, van rebre com un baptisme que els unia a Moisès. Tots es van alimentar amb el mateix menjar espiritual, tots van beure la mateixa beguda espiritual, ja que bevien d'una roca espiritual que els acompanyava i aquesta roca significava el Crist. Malgrat tot, la gran majoria no foren agradables a Déu ja que quedaren estesos pel desert.

- Açò ha de ser per a nosaltres, cristians, un EXEMPLE:

Tot açò era un exemple per a nosaltres, perquè no desitgem allò que no és bo, com ells ho feren. No murmureu, com ho feren alguns d'ells, que van morir a mans de l'Exterminador. Tot això que els succeïa era un exemple, i va ser escrit per advertir-nos a nosaltres ja que els segles passats s'encaminaven cap als temps que vivim.

- La CONCLUSIÓ que s'imposa, conclusió a ben distingir del que precedeix:

Per tant, els qui es creuen estar fermes, que mirin de no caure.

COMENTARI A L'EVANGELI

Els esdeveniments dramàtics són també unes tantes crides urgents a convertir-nos...

Baixat de la muntanya de la Transfiguració, Jesús, acompanyat dels seus deixebles, ha pres decididament el camí de Jerusalem, ciutat on, segons l'expressió de Lluç 9, 31, ha de tenir lloc la seva "partida" (literalment, el seu "èxode").

Ara, a Lluç 12, 54 ss. el tenim exhortant a la multitud a sebre llegir els signes dels temps: Quan...

És llavors que, interrompent el seu ensenyament, arriben portadors de males notícies: unes persones que van a dir a Jesús el fet d'uns galileus a qui Pilat –de qui els historiadors en confirmen els mètodes brutals- ha fet matar quan anaven a oferir un sacrifici.

Instintivament, els testimonis són moguts a preguntar-se si la violència de la seva mort és proporcional a la gravetat dels pecats comesos per aquestes víctimes de la repressió romana: Explica F. Bovon: *Com molts dels nostres contemporanis, els interlocutors devien estimar que, per aquesta mort cruel, havia condemnat els pecats particularment greus. Als seus ulls, de tota evidència, el càstig manifestava l'amplitud dels vicis amagats. (l'Évangile selon saint Luc, 334).* Ells pensen en els pecats dels altres i s'asseguren la seva pròpia justícia en veure's épargnés (perdonats); Jesús els dirigeix als seus propis pecats: I....

- I Jesús hi afegeix encara més, recordant un altre esdeveniment dramàtic: la caiguda de la torre de Siloè que ha causat la mort de divuit persones. Per haver tingut una sort tan tràgica, calia que aquestes víctimes haguessin estat *més culpables* que tots els altres habitants de Jerusalem? No, els respon Jesús com amb un refrany: Si no us convertiu tots acabareu igual.

Més tost que preguntar-se sobre la culpabilitat de les víctimes, Jesús els convida a deixar-se interpel·lar per la brutalitat d'aquestes morts, i, reconeixent-se ells mateixos pecadors, a frissar a convertir-se.

Continua F. Bovon: *Jesús refusa aquesta lògica de la falta i de la repressió. Certament, no nega la culpabilitat dels galileus, ni la de cadascun però refusa declarar-la més gran en raó d'un final més tràgic. No mira l'origen de la desgràcia, sinó el futur dels vivents. Als ulls de Lluc, Jesús refusa tota escala de pecats i tot raonament sobre aquests successos fatals merescudes. S'oposa a una concepció de la justícia divina cega i cruel, i confessa un Déu que entra en diàleg amb els humans (...).*

Ells parlen dels altres. Ell, els redirecciona vers ells mateixos: de la tercera persona passa a la segona. Com en les sentències sobre la palla i la biga (6, 41-42), ofereix un canvi d'òptica, convida a la conversió (...). Els oients de Jesús són vigorosament interpel·lats i capgirats. Convidats a un desplaçament intel·lectual i espiritual: de la butaca de la platea a dalt de l'escenari (o.c., p. 334).

... i a portar el "fruit" que Déu espera de nosaltres:

La paràbola que Jesús proposa immediatament, la de la figura estèril, aporta si n'hi havia necessitat, un correctiu als seves primeres idees:

En dues frases juxtaposades, es passa del tenir prometedors: primeres idees.

- «Un home que tenia una figuera a la vinya, anà a cercar-hi fruit i no n'hi trobà.
- La reacció del propietari adreçant-se al vinyater es comprèn ben prou ja que aquesta figura, estèril, esgota inútilment la terra: *Mira fa tres anys que vinc a cercar fruit d'aquesta figuera i no n'hi trob. Talla-la d'una vegada. Per què la tenc, si no fa més que ocupar-me la terra?*».
- Però a la decepció del propietari respon la preocupació insistent del vinyater. Esperant contra tota esperança, suggereix oferir una nova oportunitat a la figuera, demana de concedir-li un allargament d'un any i posa en pràctica tots els recursos per a donar-li totes les oportunitats *"Senyor, deixau-la, encara aquest any. Cavaré la terra i la femaré, a veure si fa fruit d'ara endavant; si no, ja la podreu tallar".*»

R. Meynet comenta: *El propietari de la vinya representaria Déu mateix, segons la tradició profètica (Is 5), Israel és la seva propietat, la seva vinya estimada. El vinyater, és Jesús, l'enviat del Pare. Durant tres anys proclama el Regne de Déu, cridant els homes a convertir-se i a portar fruit. Ell intercedeix per la figuera estèril, esperant que el seu treball i la seva cura li permetran canviar la seva conducta i donar una abundant collita en obres de justícia (L'Évangile selon saint Luc. Analyse rhétorique, 146).*